

#KvizZaSvakoga

7. Prvenstvo Hrvatske za mješovite parove – set pitanja

Autori: Ana Kolobarić, Petra Lypolt, Dejan Cerovec, Neven Milijić

- u svakoj kategoriji iza 12. pitanja navedeni su odgovori za tu kategoriju
- kod svakog odgovora u uglatoj zagradi vidimo koliko je parova dalo točan odgovor od njih 36
- kod odgovora koje je dalo 3 i manje parova, istaknuto je koji su to parovi

I. DRUŠTVO

1. Podatak nije neobičan ako znate da se predać većine stanovnika odazivao na ime Fletcher. Koje je **najčešće prezime** na pacifičkom otoku Pitcairn?
2. Kako se, uz Pitiju, zvala najpoznatija **proročica u grčkoj mitologiji**, kći trojanskog kralja Prijama i kraljice Hekabe? Razlika među njima je bila između ostalog i ta što traženj nitko nije vjerovao kad je iznosila proročanstva.
3. Kukulkan i Quetzalcoatl, vrhovna majanska i astečka božanstva, prikazivani su kao pernate verzije – **koje životinje**?
4. Na suvremenom perzijskom znači “pjesma”, a na hindiju “glas” ili “zvuk”. Koja je to **riječ** preko turskog došla u Bosnu i Hercegovinu i možemo ju pronaći u imenu najtiražnijih dnevnih novina te države?
5. Po doktrini apostolskog nasljedstva, u rimokatoličkoj crkvi nasljednik apostola je biskup, dok je to u pravoslavnoj crkvi **koji pripadnik klera**?
6. Indoeuropska jezična porodica prema broju govornika najveća je svjetska jezična porodica i tim jezicima govori oko 46% svjetske populacije. Koja je **jezična porodica** iz Afrike, u čijem imenu možemo pronaći dvije rijeke, s oko 1500 jezika najveća svjetska po broju različitih jezika?
7. Kako se u istočnjačkim religijama zove ovakav **dijagram koji simbolizira svemir**, a oko čijeg se središta nižu koncentrični krugovi koji predstavljaju energije svemira i kozmičku složenost?

8. Koji se **grad** u Falačkom Porajnju smatra najstarijim gradom u Njemačkoj, a tamo možete naći pod UNESCO-m zaštićene rimske spomenike iz vremena kad se zvao Augusta Treverorum, kao što je Porta Nigra?

9. Kojom se **četveroslovnom kraticom** u poslovnim izvještajima neke kompanije označava ostvarena dobit prije umanjena za kamate i porez na dobit?

10. Poznate po svojim bijelim haljama s plavim prugama koje uključuju sari, kako se zovu **pripadnice katoličkog reda** koji je 1950. u Kolkati ustanovila Majka Tereza?

11. Džamija Hasana II. danas je najveća džamija u Africi, a naziva se još i džamijom na moru. U **kojem se gradu nalazi** ako znate da je najmnogoljudniji, ali ne i glavni grad svoje zemlje?

12. U španjolskom zakonodavstvu gornji dom (Senat) i donji dom (*Congreso de los Diputados*) tvore koje **glavno tijelo parlamenta** koje u svojim raznim oblicima postoji još od feudalnog doba? Danas se sastoji od 615 zastupnika.

1. CHRISTIAN [26/41]
2. KASANDRA [29/41]
3. ZMIJE [35/41]
4. AVAZ (Dnevni avaz) [39/41]
5. EPISKOP / VLADIKA [20/41]
6. NIGERSKO-KONGOANSKA [19/41]
7. MANDALA [31/41]
8. TRIER [22/41]
9. EBIT (Earnings Before Interest and Taxes) [12/41]
10. MISIONARKE LJUBAVI [9/41]
11. CASABLANCA [29/41]
12. CORTES generales / generalni KORTES [10/41]

II. VISOKA KULTURA

1. Po **kojoj biljci** nosi ime luster koji je 1958. dizajnirao Poul Hennigsen za restoran u Kopenhagenu, a čine ga 72 lista oko žarulje koji daju toplu, difuznu svjetlost?

2. Koji **naslovni negativac** iz filma o Jamesu Bondu dijeli prezime s mađarskim arhitektom Ernőm koji je djelovao u Londonu, a s kojim je Ian Fleming imao nesuglasice?

3. U **čemu** se primjenjuju metode kao što su Vaganova, Cecchetti ili Bournonville?

4. Pjesnik Janka Kupala i romanopisac Vasil Bikau dva su najznačajnija pisca u 20. stoljeću – na **kojem jeziku**?

5. Hester Prynne mlada je žena koja je u Bostonu u 17. stoljeću rodila dijete nepoznatog oca. To je bila velika sramota i zato je kao kaznu na haljini trebala nositi slovo "A". Prema naslovu romana Nathaniela Hawthornea, **koje je boje** bilo to slovo?

6. U Vergilijevoj "Eneidi", on je Didonin brat i okrutni kralj Tira koji je ubio Didoninog supruga Siheja zbog njegovog bogatstva. U Ovidijevim "Metamorfozama", on je kipar i kralj Cipra, beznadno zaljubljen u kip prelijepe Galateje, koji je božica Afrodita oživjela na njegovu molitvu. U suvremeno doba, najpoznatiji je iz naslova kazališnog komada Georgea Bernarda Shawa, koji je 1956. godine uspješno adaptiran u broadwayski mjuzikl "Moja draga gospo". **O kome je riječ?**

7. Na slici lijevo portret je Giovannija Arnolfinija. Na slici desno vjeruje se da je autoportret **kojeg čovjeka**?

8. Kako se zove **operna kuća** koju vidite na fotografiji ako znate da je na njenom mjestu prije 232 godine stajala utvrda koja je uglavnom služila kao zatvor?

9. Iako nije bio daleko od obale, grof Arthur Kesselstadt tragično je izgubio život u proljetnoj oluji 1891. Shrvana grofova obitelj postavila je na stijenu uz more skulpturu "Madonna del Mare". Danas se ta skulptura čuva u Hrvatskom muzeju turizma, a na njenom prvotnom mjestu nalazi se **koje djelo** akademskog kipara Zvonka Cara?

10. Neki taj roman nazivaju pikarskim romanom s elementima *bildungsromana*, iako je riječ o satiri. Taj roman kroz alegoriju ismijava teologiju, religiju, vladu, vojsku i postojeću filozofiju. Opisuje i neke stvarne događaje poput Sedmogodišnjeg rata te velikog potresa i tsunamija koji je pogodio Lisabon 1755. godine. Koje je to poznato **književno djelo**?

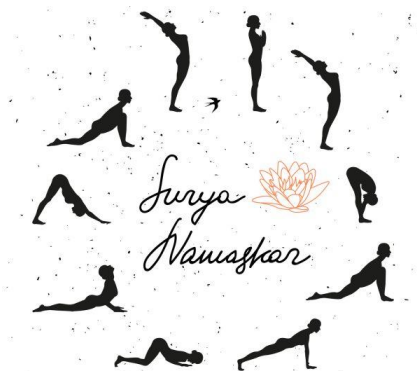
11. Kako se zove **arhitektonski pravac** koji se krajem 1980-ih razvio iz postmodernizma, pioniri kojeg su avangardni arhitekti kao što su Frank Gehry, Daniel Libeskind, Rem Koolhaas i Zaha Hadid, a primjeri kojeg su Židovski muzej u Berlinu i Guggenheimov muzej u Bilbao?

12. Iako poznatiji po jednoj drugoj operi, "L'amico Fritz" i "Iris" također su cijenjene i vrlo izvođene opere – **kojeg talijanskog skladatelja** (1863. – 1945.)?

1. ARTIČOKA [3/41 – Bašić-Jurić, Bracanović-Bracanović, Ivošević-Valentić]
2. GOLDFINGER [26/41]
3. BALET [15/41]
4. BJELORUSKOM [4/41]
5. GRIMIZNE / SCARLET [38/41]
6. PIGMALION [29/41]
7. Jan Van EYCK (svi likovi mu izgledaju kao Putin) [23/41]
8. Opéra BASTILLE [23/41]
9. DJEVOJKA S GALEBOM [25/41]
10. CANDIDE [26/41]
11. DEKONSTRUKTIVIZAM [2/41 – Babić-Šobatović, Čorak-Čorak]
12. Pietro MASCAGNI [6/41]

III. LIFESTYLE

1. Koja je **glumica** nastanak imena svog lifestyle portala objasnila riječima da je čula kako dobro posluju internetske stranice koje u nazivu imaju dva slova "O", pa je ubacila duplo "O" u svoje inicijale?
2. *Surya Namaskar* sekvenca je od 12 joga poza, od stajaće pozicije preko pozicija na podu, pa opet do stajaće pozicije. **Kako na hrvatskom jeziku** zovemo ovu praksu?

3. Koji je **online servis** isključivo za obožavatelje koji plaćaju sadržaj 2016. godine osnovao Tim Stokely? Naročito je popularan kod umjetnika za 18+ populaciju, a kontroverzu je izazvala 2020. glumica Bella Thorne kad je naplatila golotinju, a koje nije bilo u sadržaju.
4. Po kojoj poznatoj reality **obitelji** nosi naziv indeks koji mjeri nesklad između broja pratitelja profila znanstvenika na Twitteru i broja citata njegovih znanstvenih radova?

5. Koja je **country pjevačica** u siječnju 2020. prva napravila *meme* na kojem je stavila svoje četiri različite fotografije kako se predstavlja na LinkedInu, Facebooku, Instagramu i Tinderu, i tako pokrenula izazov koji nosi njeno ime?

6. Koja je **kompanija** sa sjedištem u Rochesteru veći dio 20. stoljeća držala dominantnu poziciju na svjetskom tržištu fotografskog filma, ali se loše snašla u nadolazećoj digitalizaciji, pa je 2012. proglasila bankrot?

7. Kako se zove **tehnika** ukrašavanja u kojoj se salvete i slike lijepe na najčešće drvene predmete, a zatim premazuju slojevima laka?

8. Koji **grad** u Zapadnom Bengalu ima jedini indijski Chinatown i stvorio je jedinstvenu indijsko – kinesku kuhinju?

9. Massimo Zanetti je biznismen kojeg često zovu i Kraljem kave. Vlasnik je **koje kompanije** koja je glavni sponzor košarkaškog kluba Virtus Bologna?

10. Koji se **proizvođač pametnih satova** prije 2007. zvao Healthy Metrics Research, danas ima modele kao što su Flex, Carge i Versa, a preuzeo ga je Google u siječnju 2021. godine? Prodano ih je preko 100 milijuna i ima 28 milijuna aktivnih korisnika.

11. Talijanska modna dizajnerica Laura Biagiotti bila je poznata kao “kraljica” **kojeg materijala** koji se dobiva od kozje dlake, a ime nosi po spornoj regiji?

12. Koja je **kompanija** 30-ih godina prošlog stoljeća angažirala agenciju N.W. Ayer & Son kako bi promovirala ideju da se prilikom zaruka mora darovati dijamantni prsten te tako poboljšala prodaju?

1. Gwyneth PALTROW (GOOP) [30/41]
2. POZDRAV SUNCU [32/41]
3. ONLYFANS [29/41]
4. KARDASHIAN index [34/41]
5. Dolly PARTON [26/41]
6. KODAK [35/41]
7. DEKUPAŽ [32/41]
8. KOLKATA [23/41]
9. SEGAFREDO [5/41]
10. FITBIT [17/41]
11. KAŠMIR [37/41]
12. DE BEERS [10/41]

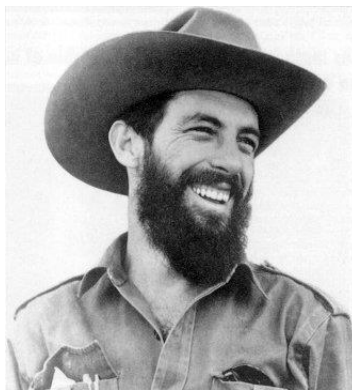
IV. POVIJEST

1. Koji je **“koktel-majstor”** 23. kolovoza 1939. s Joachimom von Ribbentroppom potpisao Sporazum o nenapadanju između Njemačke i SSSR-a?
2. Kraljevina Jugoslavija od 1929. do 1939. bila je podijeljena na 9 banovina: na Primorsku i njih još 8 koje su nosile ime po rijekama. Uz Dravsku, Savsku, Drinsku, Vrbasku, Dunavsku, Moravsku i Vardarsku, **koja nedostaje** koju vidimo na slici u crvenoj boji?

3. Do ujedinjenja dvije arapske države 1990. godine, jedna od njih je bila jedina marksistička država arapskog svijeta. **Koja je nova republika** nastala ovim ujedinjenjem?

4. Pretpostavlja se da su bili potomci pretkeltskoga domorodačkog stanovništva Irske i Britanije, a ime su vjerojatno dobili zbog njihova običaja bojanja tijela (tetoviranja). Kako su Rimljani nazivali **narod** koji je u antičko doba bio naseljen u sjevernoj Škotskoj?
5. Maria Letizia Ramolino (1750. – 1836.) talijanska je plemkinja s Korzike koja je imala osmero djece. Uvjerljivo najpoznatije njezino dijete postao je **dječak kojeg imena**?
6. Kraljevina Italija utemeljena je 1861. Koji joj je **grad** bio glavni grad u prvim godinama postojanja, prije nego je tu ulogu preuzela Firenca, a konačno i Rim?
7. Ustanak pučana protiv mletačkih plemića na Hvaru dogodio se 60-ak godina prije Gupčeve Seljačke bune i prerastao je u rat koji je trajao 4 godine. Tko je bio **vođa ustanika**, čije se ime nalazi u tekstu revolucionarne pjesme "Padaj silo i nepravdo"?
8. Osim što je bio prvi premijer Indije još od Nehrua koji je reizabran nakon odrađenog punog mandata, Manmohan Singh bio je i prvi pripadnik **koje religije** na toj dužnosti, između 2004. i 2014. godine?
9. Tko je vjerojatno najpoznatija **osoba** koja je zadobila smrtonosne rane u Ulici brijestova ako je to, koliko nam je zasad poznato, snimila samo jedna kamera?
10. Nakon što je Konfederacija izgubila Američki građanski rat, oko 20 tisuća njezinih stanovnika pobjeglo je u **koju južnoameričku državu** gdje su nastavili držati robove još 23 godine? Ta je država ukinula ropstvo 1888. kao posljednja u Novom svijetu.
11. S kojom je **europskom državom** Engleska u 14. stoljeću potpisala savez koji se smatra najstarijim savezom koji vrijedi i danas, a te dvije države od onda nikad u ratovima nisu bile na suprotnim stranama?
12. Koji je **junak kubanske revolucije**, čije prezime znači "stotinu vatri", nestao zajedno sa svojom Cessnom iznad Floridskog prolaza u često kritičnoj 27. godini života?

1. Vjačeslav MOLOTOV [41/41]
2. ZETSKA [26/41]
3. JEMEN [32/41]
4. PIKTI [34/41]
5. NAPOLEON [41/41]
6. TORINO [25/41]
7. Matij(a) IVANIĆ [23/41]
8. SIKHIZAM [40/41]
9. John F. KENNEDY/ JFK [39/41]
10. BRAZIL [24/41]
11. PORTUGAL [27/41]
12. Camilo CIENFUEGOS [19/41]

V. POP KULTURA

1. **Koje ime** dijele crveni Teletubby i naslovni lik animiranog filma "Kung fu panda"?
2. Koja je **pjevačica** 2019. osvojila nagradu Grammy za pjesmu iz filma u kojem glumi osobu koja osvaja Grammyja?
3. Koja su **dva dana u tjednu** rastavljeni veznikom u naslovu filma Vatroslava Mimice iz 1966. koji je osvojio Zlatnu arenu za najbolji film i režiju?
4. **Tko je** 2007. objavio autobiografiju "Wonderful Today" ako znate da su toj osobi posvećene pjesme kao što su "Wonderful Tonight", "Layla" i "Something"?
5. Autor jednog od najutjecajnijih znanstvenofantastičnih stripova, iz koje je **države** Héctor Oesterheld, autor kultnog "Eternauta"?
6. Glumački najpoznatiji po ulozi Silvija Dantea u "Sopranosima", Steven Van Zandt gitarist je **kojeg benda** kojeg vežemo uz New Jersey, jednako kao i "Sopranose"?

7. Anne Bancroft, Ellen Burstyn, Colleen Dewhurst, Jane Fonda, Angela Lansbury i Geraldine Page odbile su ovu ulogu. Glumica koja ju je prihvatila dobila je Oscara. Godine 2020. utjelovila ju je Sarah Paulson u Netflixovoj seriji. O kojoj se **ulozi** radi?

8. Američki glumac Dean Cain '90-ih je u TV seriji tumačio ulogu Supermana. U kojoj je **novijoj TV seriji** tumačio ulogu Jeremiaha Danversa, udomitelja naslovne junakinje?

9. Koji je **film iz 1979.** s Jane Fondom, Michaelom Douglasom i Jackom Lemmonom u kina došao 12 dana prije nesreće u nuklearnoj elektrani Three Mile Island, a nakon čega je prodaja ulaznica na kino-blagajnama "eksplozirala"?

10. Kojeg su **Dickensovog literarnog junaka**, između ostalih, na filmskom platnu glumili Lon Chaney, Alec Guinness, Ron Moody i Ben Kingsley?

11. Koji **podžanr znanstvene fantastike** obično ima radnju smještenu u distopijsku budućnost te kombinira elemente visoke tehnologije i radikalne promjene društvenog poretka? Primjeri su roman "Neuromancer" ili film "Blade Runner".

12. Koja je **glumica**, sex simbol 1940-ih i 50-ih, ostvarila zapažene uloge u klasicima kao što su "Poštar uvijek zvoni dvaput", "Gradić Peyton" i "Imitacija života", a punila je i novinske članke jer joj je 15-godišnja kći nožem ubila ljubavnika koji je bio gangster?

1. PO [40/41]
2. LADY GAGA [41/41]
3. Ponedjeljak, Utorak [5/41]
4. Pattie BOYD [15/41]
5. ARGENTINA [21/41]
6. E STREET BAND [21/41]
7. Sestra RATCHED [24/41]
8. SUPERGIRL [15/41]
9. KINESKI SINDROM [22/41]
10. FAGIN [9/41]
11. CYBERPUNK [22/41]
12. Lana TURNER [17/41]

VI. ZNANOST I FIZIČKI SVIJET

1. U Jupiterovoj atmosferi se nalazi crvena pjega. **Kako se još naziva *macula lutea*** koja predstavlja najvažniji dio oka (preciznije mrežnice) u kojem se stvara centralni dio slike koju gledamo?

2. **Kako se prezivao** njemački kemičar Emil (1825. – 1909.) koji je 1860. osmislio ovu laboratorijsku posudu često korištenu i danas?

3. Raspadom Sovjetskog Saveza nastalo je 15 država. **Koja je od njih** s površinom od 29 743 km² najmanja, a sami sebe nazivaju Hajastan?

4. Marco Polo pisao je o “velikom crvenom otoku” koji navodno leži blizu obale Afrike. U kasnijim godinama, Polo je otok preimenovala u – **što**, vjerojatno misleći na luku Mogadishu?

5. Iako ne spada u kućne ljubimce, *Pholcus phalangioides* vrlo je čest stanovnik naših kuća i stanova i vrlo je koristan. Pripada **kojem redu životinja** u kojem je danas poznato preko 48 tisuća vrsta?

6. Prvi zvučni signal frekvencije 1 kHz traje 1 sekundu, drugi također 1 sekundu, a treći, čiji početak označava puni sat, traje 3 sekunde. Između su tišine u trajanju 3 sekunde. Koja je **ustanova** preko radijskog etera u predinternetsko doba informirala domaću javnost o točnom vremenu?

7. U srednjem vijeku zvao se Hadžitarhan. Smješten u delti Volge na 28 metara ispod razine mora, koji je **grad** nadmorskom visinom najniži u Rusiji?

8. Iako sa svojih oko 960 km duljine danas protječe kroz 5 država, koja se **rijeka** svojedobno nazivala “najmađarskiom rijekom”, s obzirom na to da je u cijelosti protjecala mađarskim dijelom Austro-Ugarske?

9. Glavni je otpadni proizvod deaminacije aminokiselina kod sisavaca, a također i najvažniji derivat ugljične kiseline. **Što se to** industrijski proizvodi u velikim količinama, a koristi ponajprije kao koncentrirano dušično gnojivo koje biljke lako asimiliraju?

10. Ako ljetujete u Málaga ili Marbelli, ljetujete u turističkom području poznatom kao *Costa del sol*, a kupate se u **kojem moru**, najzapadnijem dijelu Sredozemnog mora?

11. Koje je **voće** iz roda *Annona* na slici, porijeklom iz andskih dijelova Južne Amerike iako danas raste i u mediteranskom dijelu Europe? Okus mu sliči ananasu i banani iako izgleda kao križanac artičoke i jagode. Ime voća možemo čuti u našim krajevima kad se roditelj obraća ženskom djetetu.

12. Koja je **britanska arheologinja i paleoantropologinja** (1913. – 1996.) pronašla najbolje očuvanu lubanju prokonzula (*Proconsul africanus*), robusnog australopiteka (*Australopithecus robustus*) te pokazala da su rani hominidi već prije 3,5 milijuna godina, tj. prije nego što se do tada mislilo, hodali uspravno?

1. ŽUTA PJEGA [36/41]
2. ERLNMEYER [32/41]
3. ARMENIJA [28/41]
4. MADAGASKAR [19/41]
5. PAUCI [31/41]
6. GEOFIZIČKI ZAVOD [10/41]
7. ASTRAHAN [24/41]
8. TISA [25/41]
9. UREA [21/41]
10. ALBORANSKO more [18/41]
11. ČERIMOJA / CHERIMOYA [2/41 – Librenjak-Međeral, Šarić-Živanović]
12. Mary LEAKEY [10/41]

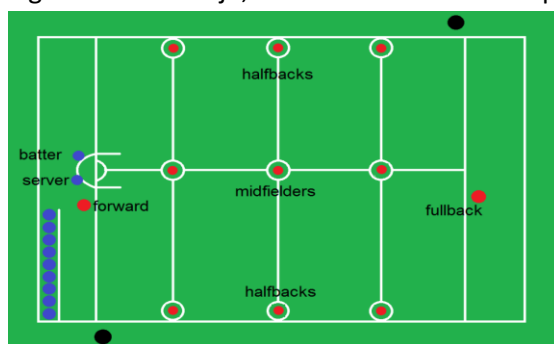
VII. SPORT I IGRE

1. U kojoj je **tehnici plivanja** Mirna Jukić i dalje nakon 20 godina rekorderka Hrvatske na 200 metara, iako je sve bitne medalje u karijeri osvojila za Austriju?
2. Iako je dizajnirao samo prvi nastavak, ime kojeg **legendarnog dizajnera računalnih igara** možemo naći uz cijeli serijal „Civilization“?
3. Od sezone 1996-97 do danas samo se triput dogodilo da muški rukometni EHF kup osvoje klubovi koji nisu iz Njemačke: 2013-14 Pick Szeged, 2002-03 Barcelona i 1999-00 – **koji klub?**
4. Ovo su osvajačice medalja na svjetskim prvenstvima u stolnom tenisu u 21. stoljeću. Koja je **jedina i zasad posljednja neazijatkinja** kojoj je uspjelo osvojiti medalju?

2001	Osaka	Wang Nan	Lin Ling	Kim Yun-mi Zhang Yining
2003	Paris	Wang Nan	Zhang Yining	??? Li Ju
2005	Shanghai	Zhang Yining	Guo Yan	Guo Yue Lin Ling
2007	Zagreb	Guo Yue	Li Xiaoxia	Guo Yan Zhang Yining
2009	Yokohama	Zhang Yining	Guo Yue	Li Xiaoxia Liu Shiwen
2011	Rotterdam	Ding Ning	Li Xiaoxia	Guo Yue Liu Shiwen
2013	Paris	Li Xiaoxia	Liu Shiwen	Ding Ning Zhu Yuling
2015	Suzhou	Ding Ning	Liu Shiwen	Li Xiaoxia Mu Zi
2017	Düsseldorf	Ding Ning	Zhu Yuling	Miu Hirano Liu Shiwen
2019	Budapest	Liu Shiwen	Chen Meng	Ding Ning Wang Manyu

5. U španjolskoj nogometnoj Primeri najbolja dva strijelca u povijesti su naravno Messi i C. Ronaldo. Treći je Telmo Zarra, Bask koji je s 251 golom bio najbolji skoro 60 godina, a sve te golove zabio je, logično, **za koji klub?**
6. Koja je **reprezentacija** dominirala svjetskom muškom odbojkom 1990-ih, osvojivši 3 uzastopna svjetska prvenstva – 1990., 1994. i 1998. godine?
7. Dok su profesionalni teniski turniri pod nadležnošću ATP i WTA organizacija, pod nadležnošću koje su **međunarodne organizacije** teniski turniri nižih kategorija?

8. Koji se **skok u umjetničkom klizanju** smatra najstarijim i najtežim za izvedbu? Lako ga je prepoznati jer je jedini u kojem se odraz obavlja klizaljkom prema naprijed.
9. U snookeru savršena igra je *break* od 147, u bowlingu je to 12 *strikeova* u nizu, a u pikadu u igri od 501 – to je izlaz **s koliko strelica?**
10. Koja je **skijašica** 2005. godine osvojila Veliki kristalni globus s najmanjom razlikom u povijesti – s tek 3 boda ispred Janice Kostelić?
11. Iz Sidneya pa **do kojeg se grada jedri** u jednoj od najpoznatijih godišnjih jedriličarskih utrka na svijetu, čiji rekord iz 2017. iznosi 1d 9h 15m 24s?
12. Oinā je sport koji igraju 2 tima od 11 igrača pri čemu jedan tim udara, a drugi hvata i formom dosta podsjeća na baseball. Iako je lagano u izumiranju, smatra se nacionalnim sportom **koje države?**

1. PRSNO [24/41]
2. Sid MEIER [25/41]
3. METKOVIĆ Jambo [23/41]
4. Tamara BOROŠ [35/41]
5. ATHLETIC BILBAO [38/41]
6. ITALIJA [16/41]
7. ITF [34/41]
8. AXEL [36/41]
9. 9 (npr. 7xT20, T19, D12) [35/41]
10. Anja PÄRSON [29/41]
11. HOBART [12/41]
12. RUMUNJSKA [12/41]

FINALE

1. Koji **pilot imenom i prezimenom** nedostaje u Arsenovom stihu da bismo dobili rimu?

*Završit ću i ja kao Howard Hughes
Mrak četrdesetih, na radiju blues
Završit ću točno kao Howard Hughes
Ili po domaću kao _____*

2. Kojom je **južnoameričkom državom** vladao Dési Bouterse 2010. – 2020. kao predsjednik, a 1980-ih kao vođa vojne hunte? Osim za teška kršenja ljudskih prava, optužen je i osuđen u odsustvu na 11 godina zatvora zbog šverca oko pola tone kokaina, no u svojoj državi ima imunitet.

3. Kako se zvao **američki slikar** koji je u TV emisiji „The Joy of Painting“ od osamdesetih do svoje smrti 1995. podučavao ljude kako slikati? Ponovnu popularnost stekao je posmrtno, zahvaljujući Twitchu i YouTubeu, odnosno zvijezdama tih platformi koje su se snimale kako slijede njegove upute i stvaraju slične slike. Možemo ga nazvati „youtuberom prije YouTubea“.

4. Shojiro Ishibashi osnivač je koje svjetski poznate **kompanije**, ako znamo da „*ishi*“ znači kamen, a „*bashi*“ most?

5. Na slici je vjerojatno najbolji auto svojeg doba: Model 48 iz 1919. **kojeg proizvođača**, čije ime bismo mogli prevesti kao „Ludomobil“? Tada je koštao 4800 USD, što je u današnjim dolarima oko 70 tisuća.

6. S kojim **europskim nogometnim klubom** ime dijeli nogometni klub iz Guayaquila, inače najuspješniji u Ekvadoru, koji nikad nije ispao iz njihove Serie A, ima 16 nacionalnih naslova prvaka, a igrao je i dvaput finale Copa Libertadores?

7. U značenju „ono što je trebalo biti pokazano“, koja se **troslovna latinska kratica** stavlja na kraj matematičkih dokaza ili filozofskih rasprava?

8. Prema podacima Ujedinjenih naroda, samo su dvije bolesti u potpunosti iskorijenjene na Zemlji. Jedna je stočna kuga, životinjska bolest koja je imala velikog utjecaja na ljudsku civilizaciju kroz povijest. **Koja je druga**, koja je samo u 20. stoljeću ubila između 300 i 500 milijuna ljudi?

9. U kojoj **američkoj saveznoj državi** je 1865. godine oformljen Ku Klux Klan, a 103 godine kasnije ubijen Martin Luther King?

10. U doslovnom prijevodu s arapskog „mjesto podučavanja“, kako se zove **vrsta islamske škole** kojoj pripada i jedina islamska obrazovna ustanova takvog tipa u Hrvatskoj, islamska gimnazija dr. Ahmeda Smajlovića?

11. Album “Map of the Soul: 7” južnokorejskog boy benda BTS inspiriran je idejama kojeg **švicarskog psihologa**?

12. *„U piću međutim nisu umjereni. Kad bi im tko dao da piju koliko im se pije, mogao bi ih tim njihovim porokom lakše savladati negoli oružjem.“* Još u prvom stoljeću Publije Kornelije Tacit u svom čuvenom etnografskom djelu ovako opisuje – **koga**?

13. Na rumunjskom šok je *șoc*. Koje je **drvo** na rumunjskom *soc* ako znate da je Fanta igrajući se riječima svoju liniju gaziranih sokova prema tom jeziku nazvala Shokata?

14. Prvotno zamišljen kao lijek bubrežnim bolesnicima, pod kojim je **troslovnim imenom** poznat hormon nadbubrežne žlijezde koji stimulira produkciju crvenih krvnih zrnaca, a time i kapacitet brzog prijenosa kisika do vitalnih organa tijela? On tako daje izdržljivost organizmu i zbog toga je osobito popularan doping među biciklistima te ostalim aerobnim sportašima.

15. Smješten u masivu Cordillera Central, Pico Duarte je 3098 metara visok vrh čime je najviši na Karibima, a nalazi se na **kojem otoku**?

16. **Imenom i prezimenom**, koji se domišljati prevarant želi domoći dragulja koji se nalaze u jednoj od 12 tapeciranih stolica raznesenih širom Sovjetskog Saveza u satiričnom klasiku Iljfa i Petrova?

17. Osmany je odbojkaš koji od 2015. igra za talijansku reprezentaciju s kojom je osvojio olimpijsko srebro u Riju. Njegov stric Alberto slavni je atletičar koji je 1976. u Montrealu osvojio olimpijska zlata na 400 i 800 metara, što je do danas neponovljen uspjeh. Kako se Osmany i Alberto **prezivaju**?

18. Koja je **gram-negativna spiralna bakterija** koja živi na sluznici želuca najčešće odgovorna za gastritis te čir na želucu ili dvanaesniku, a za njezino su otkriće Robin Warren i Barry Marshall 2005. godine dobili Nobelovu nagradu za medicinu? Traže se dvije riječi.

19. Otac Milan (1877. – 1923.) bio je književnik, najpoznatiji kao dramatičar čije su se drame izvodile u HNK, a bio je i zastupnik HČSP-a u Hrvatskom saboru. Njegov sin Bogdan (1911. - 1943.) bio je gimnazijski profesor matematike i fizike, također se bavio politikom, ali na drugoj strani u KPJ, sve dok ga NDH nije objesila. Kako se **prezivaju**?

20. Legenda o El Doradu mijenjala se s vremenom, pa se tako najprije smatralo da je to bio čovjek, pa grad, pa cijelo carstvo. Kako god, danas je El Dorado međunarodni aerodrom – treći u Latinskoj Americi po putničkom prometu te prvi po teretnom. U kojem se **gradu** nalazi?

21. Početkom ovog stoljeća Punjabi MC učinio je svjetski poznatim ovaj plesni glazbeni žanr iz regije Pandžab, a koji se razvio u Velikoj Britaniji među imigrantima još 70-ih i 80-ih. Legenda žanra, Malkit Singh, toliko je bitna osoba da je odlikovan od Elizabete II. O kojem je **žanru** riječ?

22. Danas 69-ogodišnji Dieter „Didi“ Senft jedan je od najpoznatijih biciklističkih fanova na svijetu. Još od početka 90-ih možemo ga vidjeti na Touru i Giru kako trči za biciklistima odjeven **u kakav kostim**?

23. Kako se zove **sprava za vježbanje pilatesa** koja iako liči na krevet, naziv dijeli s američkim proizvođačem luksuznih automobila koji nosi ime po osnivaču Detroita?

24. Koji je **bizantski car** stupio na prijestolje 867. godine i osnivač je Makedonske dinastije iako je armenskog porijekla? Prošao je put od konjušara do cara. Sa svoja dva vojna pohoda protiv Franaka vratio je zemlje koje je Bizant izgubio u ranijim franačkim osvajanjima, a na istoku je Arape udaljio od Carigrada.

25. Koja je **avangardna umjetnica**, jedna od pionirki elektronske glazbe, izumila „violinu“ koja čita zapis s magnetske trake na gudalu, 1981. izdala singl „O Superman“ koji je bio drugi na britanskoj listi singlova, a bila je i treća supruga Loua Reeda?

26. Narod Bugi broji oko 6 milijuna ljudi, a uglavnom pripadaju sunitskim muslimanima uz mnoga očuvana animistička vjerovanja. U njihovoj je kulturi stoljećima poznat koncept pet rodova umjesto dva, a žive na **kojem velikom indonezijskom otoku**?

27. Na kraju opusa Miroslava Krleža, kao njegovu zadnju napisanu dramu, možemo pronaći **kojeg antičkog liječnika** s početka naše ere koji je autor jednog od najznačajnijih danas sačuvanih medicinskih tekstova iz starog vijeka?

28. Prvi veliki japanski hit izvan granica bila je pjesma Kyu Sakamota iz 1963. „*Ue o Muite Arukō*“, koja govori o muškarcu koji se trudi da ne plače. Kako je bila teško izgovorljiva, pjesma je na Zapadu nosila ime **japanskog jela** od tankih ploški junetine i povrća koje se priprema na grijaču na stolu. Kako se zvala pjesma ili jelo?

29. Njihovi izlošci nisu nađeni u finim galerijama pa čak ni na buvljacima, već su uglavnom kupljeni na vrtnim rasprodajama ili izvađeni iz smeća. Kako se zove **muzej smješten na nekoliko lokacija u Massachusettsu** koji štite neispravne kamere (pa kad im se i dogodi krađa ponude 5-6 dolara za povrat umjetnine), u kojem se nalaze djela koja nikad neće dobiti prefiks „remek-“ ?

30. Umbrella Corporation ime je fiktivne farmaceutske kompanije iz koje slavne Capcomove **horor franšize** objavljene 1996. za PlayStation?

31. Sastav su osnovali 1991. kao srednjoškolci u kalifornijskom Calabasasu. Po kojem su **mitološkom biću** ime svom bendu dali Brandon Boyd, Mike Einziger i José Pasillas?

32. Danas 85-godišnji Abimael Guzmán, nekad poznatiji kao Presidente Gonzalo, u zatvoru je od 1992. gdje služi doživotnu kaznu zbog terorističkih aktivnosti u Peruu unutar **koje maoističke organizacije** čiji je bio vođa od sredine 70-ih? Traži se originalni naziv.

33. **Tko** je u "Ratovima zvijezda" bio originalni vlasnik svemirskog broda Millennium Falcon, prije nego ga je izgubio u okladi s Hanom Solom? Odigrao ga je Billy Dee Williams u "Carstvo uzvraća udarac" 1980. godine, ali i 39 godina kasnije u "Usponu Skywalkera".

34. Vrsta označavanja zvijezda pri kojoj se zvijezdu označi grčkim slovom iza kojeg dolazi genitiv latinskog imena njenog matičnog zvijezda nosi ime po **kojem njemačkom astronomu**? Primjer: Sirius – α Canis Majoris.

35. Izrael je u lipnju 2021. postao prva država u svijetu koja je zabranila **prodaju čega** modnoj industriji?

36. Poznat po albumima kao što su "Spillane" (1987.) i "Naked City" (1989.), koji je **jazz glazbenik**, jedan od najcjenjenijih danas, 1995. utemeljio izdavačku kuću "Tzadik Records"?

37. „Vojnik do posljednjeg dana“ („Soldat bis zum letzten Tag“) memoari su **kojeg velikog njemačkog feldmaršala** (1885. – 1960.) koji je služio u oba svjetska rata po mnogim frontovima Europe i Afrike? Cijenjen od protivnika, ipak mu je suđeno za masakr 335 civila u Italiji. Osuđen je na smrt, ali ipak je pušten nekoliko godina kasnije.

38. Poželite li izraditi nekakvu origami figuricu, napisati štogod japanskom kaligrafijom ili pak naslikati nešto stilom ukiyo-e, trebat će vam kakav **petoslovni papir** koji se nalazi na UNESCO-vom popisu nematerijalne svjetske baštine?

39. Katharine Hepburn svoj posljednji Oscar osvojila je za ulogu u filmu „Ljetnikovac na Zlatnom jezeru“. Za ulogu **u kojem je filmu iz 1934.** osvojila svoj prvi Oscar, a pomoći vam može i činjenica da jednako ime nosi album „Oasisa“ iz 1995. (ignoriramo li riječi u zagradi)?

40. Koji je **dobitnik Nobelove nagrade** 2017. godine za fiziku glumio samog sebe u jednoj epizodi serije „Teorija velikog praska“? Enzo Ciletti glumio ga je u filmu „Teorija svega“ u kojem je prikazan njegov doprinos u otkrivanju crnih rupa.

41. U opusu Oswalda Spenglera, njemačkog filozofa s početka 20. stoljeća, pronaći ćemo **koje kapitalno djelo** u kojem povijest ljudskih civilizacija dijeli na babilonsku, egipatsku, indijsku, kinesku, srednjoameričku, klasičnu (grčko-rimsku), arapsku i zapadnu, a za zapadnu tvrdi da je u zadnjem stadiju svojeg postojanja prije konačnog raspada?

42. U kojem je **gradu** Sebastien Ogier skrivio lakšu prometnu nesreću dok je dolazio na brzinski ispit, da bi kasnije u oštećenom autu pobijedio na prvom WRC reliju ikad održanom u toj državi?

1. **FRANJO KLUZ [7/10]**
2. **SURINAM [7/10]**
3. **Robert (Bob) ROSS [10/10]**
4. **BRIDGESTONE [9/10]**
5. **LOCOMOBILE [1/10 – Librenjak-Međeral]**
6. **BARCELONA [5/10]**
7. **Q.E.D. (*Quod Erat Demonstrandum*) [5/10]**
8. **BOGINJE / VARIOLA VERA [10/10]**
9. **TENNESSEE [10/10]**
10. **MEDRESA [9/10]**
11. **Carl JUNG [8/10]**
12. **GERMANE (*De origine et situ Germanorum*) [5/10]**
13. **BAZGA [9/10]**
14. **EPO (eritropoetin) [5/10]**
15. **HISPANIOLA [6/10]**
16. **OSTAP BENDER [8/10]**
17. **JUANTORENA [8/10]**
18. **HELICOBACTER PYLORI [8/10]**
19. **OGRIZOVIĆ [4/10]**
20. **BOGOTÁ [7/10]**

21. **BHANGRA [4/10]**
22. **Kostim VRAGA [3/10 – Rogulj-Štimac, Varga-Ivančić, Zibar-Lazić]**
23. **CADILLAC [5/10]**
24. **BAZILIJE / BAZILID / VASILJE [5/10]**
25. **Laurie ANDERSON [6/10]**
26. **SULAWESI / CELEBES [2/10 – Librenjak-Međeral, Varga-Ivančić]**
27. **ARETEJ [3/10 – Bašić-Jurić, Čorak-Čorak, Zibar-Lazić]**
28. **SUKIYAKI [7/10]**
29. **MOBA / MUSEUM OF BAD ART [1/10 – Pašalić-Melnik]**
30. **RESIDENT EVIL [8/10]**
31. **INCUBUS / INKUB [2/10 – Šarić-Živanović, Varga-Ivančić]**
32. **SENDERO LUMINOSO [5/10]**
33. **LANDO CALRISSIAN [8/10]**
34. **Johann BAYER [5/10]**
35. **Životinjskog KRZNA [10/10]**
36. **John ZORN [0/10]**
37. **Albert KESSELRING [2/10 – Varga-Ivančić, Zibar-Lazić]**
38. **WASHI [3/10 – Bašić-Jurić, Librenjak-Međeral, Pašalić-Melnik]**
39. **JUTARNJA SLAVA / MORNING GLORY [8/10]**
40. **Kip THORNE [5/10]**
41. **PROPAST ZAPADA / DER UNTERGANG DES ABENDLANDES [4/10]**
42. **ZAGREB [10/10]**